

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ” – ГРАД ХАСКОВО**

Утвърждавам:.....

Милена Михайлова,
Директор

Съгласувал:.....

Марияна Тодорова,
ЗДУД

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО МАТЕМАТИКА – ИУЧ

КЛАС: 3.А, 3.Б, 3.В, 3.Г

Хорариум часове:

32 седмици X 1 час седмично = 32 часа годишно

ЗА УЧЕБНАТА 2023 – 2024 ГОДИНА

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА МАТЕМАТИКА В 3. КЛАС

I. КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма за избираемите учебни часове по математика за 3. клас е съставена в пълно съответствие с изискванията на учебната програма по математика за общообразователна подготовка и е съобразена с равнището на знанията и уменията на третокласниците. В нея са включени елементи от четирите области на компетентност: *Числа, Геометрични фигури и тела, Измерване и Моделиране*. Те се реализират последователно, като са възможни различни методически решения за постигане на очакваните резултати от обучението по всяка от темите.

Предвидено е програмата за разширена подготовка по математика в 3. клас да се реализира в 32 учебни часа по 1 час седмично.

II. ЦЕЛИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Целите на обучението за разширена подготовка по математика в 3. клас са:

- разширяване и задълбочаване на формирането на съвременни ключови компетентности;
- разширяване на уменията за учене, за боравене с информация, за общуване и за развитие на интелектуалните качества на третокласниците;
- разширяване и задълбочаване на използването на математическа терминология и на уменията за общуване с използване на математически език при решаване на практически ситуации.

Чрез учебната програма за разширена подготовка по математика за 3. клас се реализират **образователни задачи**, насочени към:

- овладяване на количествената характеристика на числата от 101 до 1000 и на принципа за изграждане на редицата на естествените числа;
- овладяване на алгоритми за извършване на аритметичните действия събиране и изваждане с числата до 1000;
- овладяване на алгоритми за умножение и деление на двуцифрено и трицифрено число с едноцифрено;
- овладяване на умения за намиране на неизвестен компонент при действия изваждане и деление;
- задълбочаване на знанията за геометричните фигури *триъгълник, квадрат, правоъгълник*, запознаване с геометричните фигури *лъч и ъгъл* и усъвършенстване на уменията за чертане на изучените геометрични фигури в квадратна мрежа;
- разширяване на знанията за мерните единици за дължина (*километър и милиметър*) и за време (*секунда и век*);
- разширяване на системата за решаване на текстови задачи и овладяване на умения за решаване на текстови задачи в косвена форма;
- задълбочаване на умения за извличане на информация, представена в табличен и схематичен вид;
- развитие на математическо мислене и умение за решаване на проблеми.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
<p>Числата до 1000</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Познава числата до 1000. • Брои в прав и обратен ред от произволно избрано число – по единици, десетици и стотици. • Сравнява числата до 1000, като използва знаците $>$, $<$ и $=$. • Представа числата до 1000 като сбор на единици от различни редове. • Разпознава геометричните фигури <i>лъч</i>, <i>права линия</i> и <i>крива линия</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • многоцифрено число • хиляда • ред на стотици • права линия • крива линия • лъч
<p>Събиране и изваждане на числата до 1000 без преминаване</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с числата до 1000 без преминаване. • Намира неизвестно умаляемо, като използва зависимостите между компонентите и резултата при действие изваждане. • Познава геометричната фигура <i>ъгъл</i> и елементите ѝ: <i>ъгъл</i>, <i>върх</i>, <i>рамо</i>. • Разпознава видовете <i>ъгли</i> – <i>прав</i>, <i>остър</i>, <i>тъп</i>. • Чертае <i>ъгъл</i> в квадратна мрежа. • Именува с главни букви геометрични фигури. • Познава мерните единици за дължина <i>милиметър</i> (мм) и <i>километър</i> (км) и връзката между <i>милиметър</i> и <i>сантиметър</i>, <i>сантиметър</i> и <i>метър</i>, <i>метър</i> и <i>километър</i>. • Извършва действия с изучените мерни единици (без тези за време). • Решава текстови задачи в права форма с три пресмятания. • Представа графично текстова задача. 	<ul style="list-style-type: none"> • неизвестно умаляемо • <i>ъгъл</i> • <i>прав ъгъл</i> • <i>тъп ъгъл</i> • <i>остър ъгъл</i> • <i>милиметър</i> • <i>километър</i>

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
Събиране и изваждане на числата до 1000 с преминаване	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с числата до 1000 с преминаване. • Обяснява алгоритмите за събиране и за изваждане на числата до 1000 с преминаване. • Разпознава видовете триъгълници според ъглите – правоъгълен, остроъгълен и тъпоъгълен. • Чертае триъгълник в квадратна мрежа по дадени върхове. • Определя квадрата като вид правоъгълник. • Познава мерната единица за време <i>век</i>. • Решава текстова задача в косвена форма с до две пресмятания. • Представя графично и със съкратен запис текстова задача в косвена форма. 	<ul style="list-style-type: none"> • правоъгълен триъгълник • тъпоъгълен триъгълник • остроъгълен триъгълник • век
Умножение на двуцифрено и трицифрено число с едноцифрено	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява умножението на сбор с едноцифрено число. • Умножава двуцифрено и трицифрено число с едноцифрено, включително с 0. • Намира стойности на числени изрази до три пресмятания, като спазва реда на действията. • Решава съставна текстова задача с три пресмятания, зададена в права или косвена форма. • Съставя текстови задачи по зададени данни. 	<ul style="list-style-type: none"> • разпределително свойство

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
<p>Деление на двуцифрено и трицифрено число с едноцифрено</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява делението на сбор с едноцифрено число. • Дели двуцифрено и трицифрено число с едноцифрено. • Намира стойности на числени изрази до три пресмятания, като спазва реда на действията. • Намира неизвестно делимо, като използва зависимостите между компонентите и резултата при действие деление. • Разпознава половинката, третинката, четвъртинката и десетинката на дадено число като части от цяло и съответните им означения с дробно число – $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{10}$. • Познава мерните единици за маса <i>грам</i> (г) и <i>тон</i> (т) и връзките между <i>грам</i> и <i>килограм</i>, <i>килограм</i> и <i>тон</i>. • Познава мерната единица за време <i>секунда</i> (сек) и връзката с мерната единица <i>минута</i>. • Решава съставни текстови задачи (до три пресмятания), зададени в права или косвена форма, като използва четирите аритметични действия с числата до 1000. • Съставя текстова задача по зададени или самостоятелно събрани данни. • Преобразува текстова задача. 	<ul style="list-style-type: none"> • неизвестно делимо • грам • тон • секунда